

Beleid Veiligheid en gezondheid

Stichting BSO Popeye

3 mei 2021

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Missie en Visie	4
Grote risico's	
Fysieke veiligheid	5
Sociale veiligheid	6
Gezondheid	7
Omgaan met kleine risico's	8
Risico-inventarisatie	9
Thema's uitgelicht	10
Grensoverschrijdend gedrag	
Achterwachtregeling	
Beleidscyclus	13
Klachtreglement	14
Bijlagen	
1 Werkinstructies	15
2 Checklist groepsruimte	40

Inleiding

Voor jullie ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Stichting BSO Popeye in Diemen. Wij willen met behulp van dit beleidsplan duidelijk maken hoe we op onze locaties werken op het gebied van veiligheid en gezondheid.

Natuurlijk streven we naar een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen, maar daarnaast ook leren omgaan met kleine risico's. Dit beleidsplan is geldig vanaf 1 januari 2018, wordt regelmatig aangepast en geldt voor alle locaties.

Dit beleidsplan is ter advies voorgelegd aan de oudercommissies en wordt regelmatig besproken aan de hand van diverse thema's met medewerkers. Zo nodig worden er maatregelen opgesteld voor verbetering.

De directeur is de verantwoordelijk voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er regelmatig tijdens teamvergaderingen een thema in het kader van veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen.

Als er een verandering in de omgeving of situatie van een groepslocatie plaats vindt, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, zullen de betrokken pedagogisch medewerkers en hun leidinggevende direct controleren of het beleid moet worden aangepast.

Daarnaast is er een checklist opgesteld aan de hand waarvan de pedagogisch medewerkers kunnen controleren of de groepsruimte voldoet aan de vastgestelde normen rond veiligheid en gezondheid. Deze controle aan de hand van de checklist is opgenomen in de jaarplanner van Popeye en wordt een keer per jaar uitgevoerd op alle locaties. Daarna vindt er een terugkoppeling plaats naar de leidinggevenden en de clusterassistenten.

Het beleid is ter inzage voor klanten en medewerkers op de website van Stichting BSO Popeye en op te vragen op ons kantoor.

Missie en visie

Missie

BSO Popeye biedt kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar een veilige, gezonde maar ook uitdagende en leerzame leef- en speelomgeving. Dit doen we door:

- kinderen af te schermen van grote risico's
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

Visie

De afgelopen jaren heeft Popeye gewerkt met uitgebreide controlelijsten waarbij elk risico per ruimte afgevinkt moest worden. Een erg tijdrovende en vaak weinig inspirerende bezigheid.

Gelukkig is er vanuit de overheid ruimte gekomen om op een andere manier om te gaan met het inventariseren van de risico's en meer met inzicht te werken in plaats van met afvink-lijsten.

Wij willen dat pedagogisch medewerkers bewust zijn van de mogelijke risico's zonder daarbij met verplichte afvink-lijsten te werken en daarnaast gezamenlijk een heldere visie ontwikkelen op aanvaardbare risico's. Dit hopen wij te bereiken door het onderwerp meerdere keren per jaar op de agenda van de teamveringen te zetten en door er in werkoverleg extra aandacht aan te besteden met name bij wijzigingen zoals een verbouwing of verhuizing.

We hebben echter zelf ook een eigen checklist gemaakt als hulpmiddel voor de pedagogisch medewerkers om na te gaan of de groepsruimte voldoet aan de op Popeye gemaakt afspraken.

Doel

In de huidige situatie op de groepen worden veiligheid en gezondheid voldoende gewaarborgd. Ook in de toekomst zullen we hier aandacht aan blijven besteden. Vervolgens kan er echter ook discussie gevoerd worden over wat kinderen nodig hebben aan kleine risico's om zich goed te kunnen ontwikkelen.

Wij zijn op 1 januari 2018 begonnen met een situatie waarin alle 'oude' protocollen van 2017 nog gehandhaafd werden. Wij kijken echter in overleg met de pedagogisch medewerkers, oudercommissieleden en bestuur kritisch naar deze protocollen. Waar houden we aan vast, wat passen we aan en wat laten we los?

Grote risico's

Uiteraard willen we ernstige risico's zoveel mogelijk beperken.
Voorbeelden van grote risico's zijn:

Fysieke veiligheid: vallen van hoogte, verstikking, vergiftiging, verbranding en verdrinking

Sociale veiligheid: grensoverschrijdend gedrag, kindermishandeling en vermissing

Gezondheid: besmetting met een ernstige ziekte, slechte luchtkwaliteit, ziekte door slechte (voedsel)hygiëne

De afgelopen jaren zijn er protocollen en werkinstructies ontwikkeld om deze ernstige risico's zoveel mogelijk te beperken. Niet alle risico's komen op elke locatie voor. Als de BSO op de begane grond ligt, is het risico van een val van grote hoogte klein. Als er geen open water in de buurt van de BSO locatie is, is het risico op verdrinking erg klein.

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locaties kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. Per categorie hebben we maximaal 5 belangrijke risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's verwijzen we naar de werkinstructies en werkplannen per locatie.

Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Vallen van hoogte

Dit risico speelt met name een rol bij de locaties Prinses Marijkestraat en in mindere mate bij de Sint-Petrusschool en De Meridiaan. De andere locaties zijn geheel op de begane grond.

We leren de kinderen dat ze niet op de trap mogen spelen en op de Marijkestraat zijn bloembakken en een kunststof plaat aangebracht om ervoor te zorgen dat kinderen niet over de balustrade kunnen vallen.

Op de openbare speelplaatsen staan ook speeltoestellen waar kinderen in principe het risico lopen om er vanaf te vallen. De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de speeltoestellen en heeft er bij de aanleg op toegezien dat er een aan de hoogte van het speeltoestel aangepaste ondergrond is. Als medewerkers zien dat iets niet in orde is, wordt dit aan de gemeente doorgegeven. De medewerkers letten er ook op dat de kinderen op een verantwoorde manier spelen met de speeltoestellen. Dit geldt voor alle locaties omdat er op meerdere plekken met de kinderen op openbare speelplekken wordt gespeeld.

Verstikking

We leren de kinderen dat zij voorzichtig moeten zijn met plastic zakken. Die mag je niet als spelletje over je hoofd doen. Ook leren we kinderen dat je geen kleine voorwerpen in je mond moet stoppen. We leggen hen ook uit waarom dat gevaarlijk is.

Vergiftiging

Giftige stoffen worden hoog, buiten bereik van de kinderen opgeborgen.

Daarnaast leggen we kinderen uit welke stoffen giftig zijn en wat de risico's zijn.

Verbranding

We werken nooit met open vuur op de groepen. Er zijn geen kaarsen of waxinelichtjes aanwezig. Er mag ook niet gerookt worden op de groepen of in de buurt van de groepen. Alle locaties worden bovendien jaarlijks gecontroleerd door de brandweer. We sluiten het risico op brand daardoor zoveel mogelijk uit.

Kinderen kunnen zich echter ook branden aan heet water. Daarom zijn de heet water kranen op de groepen beveiligd met een thermostaatkraan en staan de waterkokers altijd achteraan op het aanrecht met het snoer naar achteren. Restjes heet water worden direct weggegooid. Pedagogisch medewerkers laten thee of koffie eerst wat afkoelen zodat het op een drinkbare temperatuur is voordat zij het van het aanrecht pakken.

Op alle groepen wordt regelmatig gebruik gemaakt van een oventje of magnetron om te koken, bakken of gerechten op te warmen. De kinderen krijgen instructie dat zij niet in de buurt van deze apparaten mogen spelen en dat ze voorzichtig moeten zijn. Medewerkers zijn geschoold in kinder-EHBO (met instructie over brandwonden) en volgen regelmatig de herhalingscursus en nieuwe medewerkers krijgen de volledige scholing aangeboden.

Verdrinking

Op de locaties Popeye in Het Noorderlicht, Popeye in de Sint-Petrusschool en Popeye in De Meridiaan is er open water aanwezig, aangrenzend aan de buitenspeelruimtes waar de kinderen vaak spelen. Jonge kinderen (jonger dan 7 jaar) mogen nooit zonder toezicht buiten spelen. Kinderen van 7 jaar en ouder mogen dat alleen als hun ouders daar schriftelijk toestemming voor hebben gegeven en ook de PM-ers het verantwoord vinden. Wee vragen dan vooraf aan de ouders of het kind een zwemdiploma A heeft behaald zodat het zo nodig zelf uit het water kan komen.

Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Grensoverschrijdend gedrag

We verstaan onder grensoverschrijdend gedrag gedrag dat de grenzen van een kind overschrijdt. Dat kan betekenen dat het gedrag ongepast is volgens de algemene omgangsvormen maar ook dat het kind het ervaart als ongepast. De pedagogisch medewerkers gaan met respect met de kinderen om. Kinderen worden gesteund in de ontwikkeling van hun autonomie en hun zelfstandigheid. Kinderen krijgen complimentjes als iets goed lukt maar ook als ze iets durven wat ze eerst nog niet durfden. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen zoveel mogelijk zelf kiezen wat ze leuk vinden en willen doen op de BSO. Daarbij moeten kinderen ook leren om rekening met elkaar te houden. Kinderen mogen niet gepest of buitengesloten worden door andere kinderen.

In ons pedagogisch beleid wordt uitgebreid beschreven hoe wij hiermee omgaan.

Kindermishandeling

Wij werken op Popeye met de landelijke meldcode Kindermishandeling. Elk jaar wordt de meldcode besproken in de teamvergadering zodat iedereen goed op de hoogte is en blijft van de meldcode, de signalen en de te nemen stappen.

Per 1 juli 2018 is het voor alle medewerkers, stagiaires en vrijwilligers in de kinderopvang verplicht om opgenomen te zijn in het persoonsregister kinderopvang. Op deze manier is het mogelijk dat er een waarschuwing bij de kinderopvangorganisatie komt als een persoon die in dit register staat veroordeling krijgt.

Het vier-ogen principe houdt in dat er altijd de mogelijkheid is dat er een tweede volwassene meekijkt naar wat er op de groep met de kinderen gebeurt. Dat kan door twee medewerkers op de groep in te roosteren maar ook door de ruimtes 'transparant' te maken. Het vier-ogenprincipe is voor BSO's niet verplicht maar toch willen we er zoveel mogelijk aan voldoen. Zo zitten er raampjes in de deuren van de groepsruimtes en hebben groepsruimtes grote ramen. Ook hebben wij geen vaste ophaaltijden waardoor ouders altijd onverwacht binnen kunnen lopen op de groep. Bergruimtes zonder ramen gaan altijd meteen weer op slot nadat er

bijvoorbeeld buitenspeelgoed uit is gepakt en kinderen mogen daar niet spelen.

Vermissing

Jonge kinderen mogen niet zonder toezicht buiten spelen en worden altijd door de pedagogisch medewerkers van school opgehaald. Bij uitstapjes roosteren we extra PM-ers in zodat zij op maximaal 6 kinderen hoeven te letten (in plaats van de wettelijke norm van 1 PM-er op 10 kinderen). We leren de kinderen wat ze moeten doen als ze hun groepje kwijt raken en er is een protocol 'vermissing kind' waar is vastgelegd welke acties medewerkers moeten nemen bij een (mogelijke) vermissing.

Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Besmetting met een ernstige ziekte

We hanteren op de groepen een instructie voor handen wassen. De kinderen leren dan dat zij hun handen moeten wassen na het buitenspelen, na het toiletbezoek en voordat zij iets gaan eten. Datzelfde geldt natuurlijk ook voor de pedagogisch medewerkers en ook voordat zij voedsel gaan bereiden.

We leren de kinderen ook om extra te letten op hygiëne bij hoesten en niezen.

Besmetting van verkoudheid is tussen kinderen bijna niet te voorkomen.

Als een kind een besmettelijke ziekte heeft, houden we ons aan de richtlijnen van Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid. In deze richtlijnen staat per ziekte beschreven wanneer een kind wel of niet naar de BSO mag komen en wat het besmettingsgevaar precies is.

Bij riskante situaties met bloed, ontlasting of braken wordt extra zorgvuldig omgegaan met de hygiëne. Er wordt dan extra schoongemaakt en gebruik gemaakt van wegwerphandschoenen.

Slechte luchtkwaliteit

Bij binnenkomst van de medewerkers wordt er in elke groepsruimte meteen gelucht voordat de kinderen komen. Als de kinderen er zijn, wordt er altijd geventileerd.

We maken geen gebruik van vluchtige stoffen waardoor de luchtkwaliteit zou kunnen verminderen. Het schoonmaakbedrijf komt pas als de kinderen naar huis zijn.

Ziekte door slechte (voedsel)hygiëne

Wij hanteren strikte regels over het bewaren en bereiden van voeding.

Zie werkinstructies. Daarnaast nemen we de normale hygiëneregels in acht. Handen wassen met water en vloeibare zeep voor het bereiden van eten, na toiletbezoek en na buiten spelen.

Als er contact is geweest met zieke kinderen, moeten handen nog vaker gewassen worden. Zie instructie handen wassen.

Omgang met kleine risico's

In dit hoofdstuk beschrijven wij hoe we de kinderen leren om met kleine risico's om te gaan.

Door goede afspraken te maken met de kinderen kunnen ze al jong leren omgaan met diverse kleine risico's.

Wij willen kinderen een zo veilig en gezond mogelijke BSO bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Daarom beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's. Maar met overbescherming doen we de kinderen uiteindelijk geen goed.

Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op fysieke gezondheid
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden

Daarom aanvaarden wij op onze BSO de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na toiletbezoek en voor het eten. Zie Instructie handen wassen.

De exacte afspraken die zijn gemaakt met kinderen zijn terug te vinden in de werkplannen per locatie en de werkinstructies.

De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald.

Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een gezamenlijke lunch of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

Risico-inventarisatie

In de periode voorafgaand aan 1 januari 2018 hebben we de risico-inventarisatie Veiligheid en gezondheid uitgevoerd. Aan de hand van deze inventarisatie hebben we de risico's op alle locaties in kaart gebracht. De grote risico's zijn reeds beschreven in hoofdstuk 3.

Vanaf juni 2019 worden de groepsruimtes jaarlijks door de pedagogisch medewerkers gecontroleerd aan de hand van een checklist.(zie bijlage) Deze checklist is bedoeld om de veiligheids- en gezondheidsafspraken per groepsruimte na te lopen. De checklisten zijn in juni 2019 voor het eerst gemaald naar alle groepen en eind juni in de teamvergaderingen besproken. In 2020 zijn de checklisten opnieuw in de teamvergaderingen besproken.

Alle PM-ers controleren aan de hand van de checklisten hun eigen groepsruimte op alle genoemde veiligheids- en gezondheidsaspecten. Als er een onderdeel niet voldoende is, zullen de medewerkers dit zo snel mogelijk zelf in orde maken of als dat niet mogelijk is, gelijk bij hun leidinggevende / clusterassistent melden. De clusterassistent geeft dan bijvoorbeeld een opdracht aan de klusjesman om het actiepunt aan te pakken. De leidinggevende treedt zo nodig in overleg met de verhuuder van het gebouw als er structurele problemen zijn. De clusterassistent komt een keer per 12 maanden langs om dit steekproefsgewijs samen met de PM-ers te controleren. De PM-ers zijn verantwoordelijk voor het nakomen van de afspraken rond veiligheid en gezondheid van de kinderen, de leidinggevende is verantwoordelijk voor de controle daarop en de verbetering van de actiepunten maar een deel van deze taken is gedelegeerd aan de clusterassistenten.

Bij groepen waar actiepunten zijn geconstateerd, kan de clusterassistent besluiten om vaker langs te komen in een jaar.

De checklist zal in oktober 2021 weer geëvalueerd worden en zo nodig aangepast. Er kunnen dan bijvoorbeeld vragen toegevoegd worden of juist verwijderd.

Er is in 2020 een inwerkprogramma ingevoerd voor nieuwe medewerkers zodat iedereen goed op de hoogte is van het beleid Veiligheid en gezondheid, de werkinstructies en het pedagogisch beleid.

Thema's uitgelicht

Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling.

In onze organisatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens teamvergaderingen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan met respect voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring) en staan in het Register Kinderopvang
- We werken zoveel mogelijk met een vierogenbeleid ook al is dit niet verplicht voor de BSO. De groepsruimtes zijn transparant, pedagogisch medewerkers werken zoveel mogelijk met twee of meer collega's en ouders mogen altijd binnen komen op de groep.
- Medewerkers kennen het vierogenbeleid
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang en deze afspraken zijn bekend bij de medewerkers.
- Er is een protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed. Medewerkers kennen het protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed.
- We leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

Actiepunt voor 2021

organiseren van een nieuwe training voor medewerkers

Vierogenprincipe

Vanuit de wet wordt geëist dat de opvang zodanig wordt georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt, en wel door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf of een peuterspeelzaal gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind.

Voor de BSO geldt deze wettelijke verplichting niet maar wij streven er naar om het vierogenprincipe toch zoveel mogelijk toe te passen.

Achterwachting

Een kindercentrum dat per dag tenminste tien uur achter elkaar opvang biedt, mag maximaal gedurende drie uur minder (maar minimaal de helft) van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers inzetten. Dit is de zogenaamde 3-uurs-regeling. Als in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig kan zijn en geen andere volwassene op de locatie is, moet de achterwachting worden toegepast.

In de wet wordt de achterwachting als volgt beschreven: Bij de opvang van meer dan drie aanwezige kinderen door maar één medewerker moet een achterwachting worden getroffen waarin een achterwacht beschikbaar is die bij calamiteiten binnen vijftien minuten bij het opvangadres aanwezig is. Deze persoon is tijdens opvangtijd altijd telefonisch bereikbaar.

Het komt bij BSO Popeye soms voor dat er maximaal tien / twaalf kinderen worden opgevangen in een groep en dan werkt er maar één pedagogisch medewerker op die groep. Als dat het geval is en er geen andere volwassene in het gebouw aanwezig is als achterwacht dan maken we de afspraak dat de collega's in de dichtstbijzijnde groep achterwacht zijn voor de collega die alleen op de groep werkt.

Als deze situatie zich voordoet bij heledagopvang of in de vakantie-opvang dan zorgen we ervoor dat de opvang in ons hoofdgebouw plaats vindt waar dan ook een medewerker op kantoor aanwezig is gedurende de openingstijd van de groep.

Na 18.00 uur werken pedagogisch medewerkers vaak alleen op de groep omdat er dan nog maximaal 10 / 12 kinderen aanwezig zijn. De achterwacht is dan geregeld met de buurgroep in het gebouw of het dichtstbij gelegen gebouw.

Afwijking van de Beroepskracht Kind Ratio (BKR)

Voor de BSO geldt een BKR van 1 medewerker op 10 voor kinderen tot 7 jaar en een BKR van 1 op 12 voor kinderen van 7 jaar en ouder. Er mag echter gedurende 3 uur per dag afgeweken worden van deze BKR tijdens opvang op hele dagen van minimaal 10 uur per dag. Dat geldt dan voor de vakantie-opvang en de opvang tijdens extra vrije dagen.

Deze toegestane afwijking heet de 3-uurs- regeling.

De pedagogisch medewerkers van Popeye inventariseren vooraf hoeveel kinderen er in de vakantie-opvang zullen komen. Aan de hand van die inventarisatie maken de leidinggevenden dan een rooster voor de pedagogisch medewerkers. BSO Popeye opent op die dagen om 8 uur. Tijdens de inloop 's ochtends van 8 uur tot 9.30 uur, tijdens de middagpauze tussen 12.30 en 15.00 uur en bij het ophalen na 16.30 uur mag er minder personeel op de groep staan, dan voorgeschreven is volgens de beroepskracht-kind-ratio. In totaal mag dat echter niet langer dan drie uur per dag. En ook niet langer dan anderhalf uur achter elkaar (tussen de middag maximaal twee uur). Een organisatie mag nooit minder dan de helft van het benodigde aantal pedagogisch medewerkers inzetten tijdens de drie-uurs-regeling.

Popeye kiest ervoor om zo min mogelijk af te wijken van de BKR maar de mogelijkheid daarvoor open te houden tussen 8.00 uur en 9.30 uur tijdens de inloop van de kinderen en tussen 12.30 en 14.00 uur als pedagogisch medewerkers pauze moeten nemen en er niet altijd vervanging op dat moment beschikbaar is.

EHBO regeling

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

Bij Popeye kiezen we er echter voor dat alle pedagogisch medewerkers een kinder-EHBO cursus volgen en die jaarlijks herhalen.

Op elke locatie zijn dan altijd ruim voldoende medewerkers aanwezig met een geldig certificaat.

Elk jaar wordt er een herhalingscursus georganiseerd en zo nodig voor de nieuwe medewerkers een beginnerscursus.

In februari 2020 was er opnieuw een beginnerscursus eorganiseerd voor de nieuwe medewerkers die dat nog niet eerder hebben gedaan. De andere medewerkers hebben weer in het najaar een herhalingscursus gedaan in 2020.

Beleidscyclus

Gedurende 2018 zijn alle thema's besproken en waar nodig is het beleid aangepast aan nieuwe inzichten en nieuwe situaties. Wij maken voor de risico-inventarisaties gebruik van checklisten die afgeleid zijn van de vernieuwde Risicomonitor. Eventuele aandachtspunten die uit deze jaarlijkse controle voortkomen, worden zo snel mogelijk opgelost door de medewerkers op de groep en anders opgenomen in de actielijst. De actielijst gaat naar de leidinggevende en clusterassistent van de locatie.

Als de risico's als groot en ernstig worden ingeschat, moet dezelfde dag actie ondernomen worden. Dat kan een tijdelijke noodoplossing zijn door een gevaarlijk object te verwijderen tot het gerepareerd is maar het kan ook zijn dat een deel van de groepsruimte dan tijdelijk niet te gebruiken is. De veiligheid van de kinderen staat altijd voorop!

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd tijdens de teamvergaderingen en regelmatig besproken in het werkoverleg. Tijdens intakegesprekken worden ouders er op gewezen dat het actuele beleid te vinden is op onze website. Ook worden de ouders geïnformeerd in een nieuwsbrief als er wijzigingen zijn in het beleid.

De oudercommissie heeft adviesrecht over het beleid en hun advies wordt meegenomen in de jaarlijkse evaluatie. Vervolgens wordt het beleid waar nodig aangepast en geïmplementeerd. Op deze wijze ontstaat een jaarlijkse cyclus.

Indien nieuwe risico's zich voordoen, zal het beleid daarop aangepast worden. De pedagogisch medewerkers hebben daarin een signalerende taak. De leidinggevende neemt maatregelen om het indien mogelijk meteen op te lossen of om de risico's te inventariseren en te beperken. Nieuwe medewerkers moeten hier extra op worden gewezen en bij betrokken worden. In principe werkt de ervaren pedagogisch medewerker de nieuwe collega op de groep in.

Wijziging in 2018

* In de teamvergaderingen in maart 2018 is met de pedagogisch medewerkers gesproken over hoe rauwe eieren op een veilige manier verwerkt kunnen worden bij koken en bakken met de kinderen.

Naar aanleiding hiervan is het beleid aangepast. Voorheen was de afspraak dat het niet toegestaan was om rauwe eieren te verwerken. Nu is het wel toegestaan zolang de hygiëneregels strikt gehanteerd worden.

* Verder is met de medewerkers afgesproken dat op de groepen die niet op vrijdag open zijn, de medewerkers ervoor zorgen dat alle vleeswaren en andere kort houdbare etenswaren uiterlijk op donderdag opgemaakt worden. Zo begint de groep altijd op maandag met verse, nog niet geopende vleeswaren e.d. De groepen die wel op vrijdag geopend zijn, zetten, zoals eerder al afgesproken een interne verbruiksdatum (IVD) op de vleeswaren e.d. Zo kunnen de medewerkers controleren of de etenswaren nog goed zijn.

* Er is in het najaar van 2018 een nieuwe richtlijn voor het bieden van eerste hulp bij brandwonden bekend gemaakt. Deze richtlijn is gemaild aan alle groepen en in de teamvergadering met de medewerkers besproken.

Zie de aangepaste werkinstructies.

Wijziging in 2019

* We hebben afspraken gemaakt over de toepassing van de 3-uurs-regeling. Dit is ter informatie met de oudercommissies en pedagogisch medewerkers besproken.

* We hebben een checklist opgesteld aan de hand waarvan de pedagogisch medewerkers hun eigen groepsruimte kunnen controleren op veiligheid en

gezondheid.

Wijzigingen in 2020

* Door de Coronacrisis, zijn er veel nieuwe afspraken opgesteld. De meeste daarvan zijn gebaseerd op de instructies vanuit de overheid of het RIVM. Zo mogen ouders niet in de gebouwen naar binnen komen., moeten medewerkers onderling anderhalve meter afstand houden en kinderen en medewerkers heel regelmatig hun handen met zeep wassen.

Doordat de inzichten vaak aangepast worden, moeten wij ook telkens onze instructies aanpassen. Deze instructies zijn aan de medewerkers en ouders bekend gemaakt via nieuwsbrieven per mail.

* De clusterassistenten hebben gedelegeerde verantwoordelijkheid gekregen voor de risico-inventarisaties op de groepen. Zie het eerder beschreven stuk over de risico-inventarisatie.

Wijzigingen in 2021

* Er is een inwerkprocedure vastgesteld en er is een pilot gestart om deze procedure uit te proberen op 2 locaties. In de loop van 2021 zal de inwerkprocedure geëvalueerd worden en zo nodig bijgesteld. Het doel van deze inwerkprocedure is dat nieuwe medewerkers door directe collega's, de personeelsfunctionaris en leidinggevende worden ingewerkt op allerlei onderwerpen, inclusief werkinstructies en regels omtrent veiligheid en gezondheid. Door te werken met een checklist die ondertekend moet worden door degene die de uitleg heeft gegeven aan de nieuwe medewerker, houdt de nieuwe medewerker zelf goed bij wat nog uitgelegd moet worden. Na drie maanden moet de checklist afgewerkt zijn en wordt dit besproken door de leidinggevende met de nieuwe medewerker.

Klachtreglement

Als ouders klachten hebben over hoe wij omgaan met veiligheid en gezondheid dan verwijs ik naar ons klachtenreglement. Dit reglement is te downloaden vanaf onze website of aan te vragen op ons kantoor.

Wij waarderen het zeer als ouders ons laten weten waar ze zich zorgen over maken of waar ze niet tevreden over zijn. Op die manier kunnen wij met de ouders in gesprek gaan en proberen het probleem zo snel mogelijk op te lossen. Het staat ouders echter ook vrij om gebruik te maken van het externe Klachtenloket Kinderopvang als het probleem niet naar tevredenheid wordt opgelost

Heb je vragen of suggesties?
Dan ontvangen we die graag!

Heleen van Kuik
directeur Stichting BSO Popeye
directie@bsopopeye.nl

Bijlage 1

Werkinstructies

Inhoud

- A Werkinstructie binnenmilieu
  - B Werkinstructie buitenmilieu
  - C Werkinstructie (brand)veiligheid
  - D Werkinstructie overige hygiëne regels
  - E Werkinstructie handen wassen
  - F Werkinstructie voeding kopen en bewaren
  - G Werkinstructie omgaan met zieke kinderen op de groep H Werkinstructie (niet) medisch handelen
  - I Werkinstructie ongevallen
  - J Hitteprotocol
  - K Protocol vermissing kind
- bijlagen:
- 1 Checklist uitstapjes
  - 2 Inhoud EHBO doos
  - 3 Formulier medicijntoediening (op de website)
  - 4 voedingsbeleid (op de website)
  - 5 Bewaarwijzer
  - 6 Brochure Voedingscentrum

A Werkinstructie binnenmilieu

Een gezond binnenmilieu betekent dat de lucht schoon en fris is en weinig stofdeeltjes en micro-organismen bevat. De onderstaande afspraken zijn daarvoor van belang.

Rookverbod

Er mag niet gerookt worden in de binnenruimtes waar de kinderen komen. Ook mag er buiten in het bijzijn of in het zicht van de kinderen niet gerookt worden.

Thermometer, Hygrometer en CO2 meter

Op elke locatie is een thermometer en een luchtvochtigheidsmeter en roulerend een CO2 meter. De temperatuur mag binnen niet lager zijn dan 17 C.

De luchtvochtigheid mag niet hoger dan 60 % zijn.

In verschillende ruimtes worden temperatuurschommelingen van meer dan 5 graden voorkomen om zo condensatie te vermijden.

Planten

Geen planten met harige bladeren op de groep

Kies bij planten/bloemen voor die soorten die allergeen arm zijn.

Stof op kamerplanten wekelijks afspoelen

Als er schimmel is op de potgrond, schotels of potten van kamerplanten dan worden deze gereinigd of weggegooid.

Vluchtige stoffen

In ruimtes waar kinderen komen mogen geen spuitbussen met drijfgas gebruikt (verf, haarlak, luchtverfrissers)

Bij het knutselen wordt alleen lijm op waterbasis gebruikt of er wordt direct goed geventileerd.

In ruimtes waar kinderen komen mag geen wasbenzine, terpentijn of andere chemicaliën met oplosmiddelen worden gebruikt.

Na verfwerkzaamheden wordt extra gelucht tot de verflucht is verdwenen.

Er worden geen sterk geurende producten (reinigingsmiddelen, wasmiddelen) gebruikt.

(Mechanische) ventilatie

Als er mechanische ventilatie aanwezig is, staat deze in de stand die zorgt dat het CO2 gehalte zo laag mogelijk is.

Er wordt extra geventileerd tijdens en na bewegingsspelletjes.

De ventilatieroosters worden jaarlijks gereinigd en bij zichtbaar vuil vaker.

De ventilatieroosters worden altijd open en vrij gehouden.

Mechanische ventilatie wordt elke vier jaar gemeten en opnieuw ingeregeld. De resultaten staan in een logboek.

De filters van de mechanische ventilatie worden gereinigd en vervangen volgens de instructie van de leverancier.

In het werkplan per locatie staan afspraken over de dagelijkse ventilatie en het luchten van de groepsruimte vermeld.

(Huis)dieren

Er worden geen (huis)dieren toegelaten in de ruimtes waar de kinderen komen.

Allergie

Bij het intakegesprek wordt met de ouders besproken of de kinderen allergisch zijn voor dieren of planten (stuifmeel). Daar wordt zo nodig rekening mee gehouden bij bezoeken aan de kinderboerderij, dierentuin enz.

Ook wordt met de ouders besproken of er maatregelen nodig zijn wat betreft kamerplanten of bomen en planten buiten.

Schoonmaak

- Op alle locaties wordt gewerkt met schoonmaakschema's. Als er zichtbaar verontreinigde ruimtes zijn, wordt er direct schoongemaakt of wordt het schoonmaakbedrijf extra ingezet. Er wordt gewerkt met gewone allesreiniger.
- Schoonmaakwerk waarbij stof in de lucht komt zoals stofzuigen, wassen, vegen wordt zoveel gedaan als de kinderen niet in de ruimte verblijven. Soms is dit onvermijdelijk en wordt er tijdens en na deze werkzaamheden goed gelucht.
- Bij het opvouwen van de was, wordt erop gelet dat er geen (geur)stof in de lucht komt van de ruimtes waar de kinderen komen. Zo nodig wordt extra gelucht.
- Bij de aanschaf van nieuw meubilair wordt erop gelet dat het goed schoongemaakt kan worden. Op termijn zullen alle banken met afneembare stoffen hoes vervangen worden door banken met een gladde bekleding.
- Schaf alleen stofvrij schoolkrijt aan en neem schoolborden af met vochtige doek.
- Geen droogbloemen of andere 'stofnesten' op de groep.

Kantoor

Als een medewerker een kantoorruimte als laatste verlaat, doet zij de deur van het kantoor op slot zodat er geen kinderen zonder toezicht de ruimte binnen kunnen gaan. Dit omdat er giftige stoffen en eventueel gevaarlijke apparaten staan.

B Werkinstructie buitenmilieu

Zandbak

Honden en katten worden geweerd uit de zandbak. Zo mogelijk sluiten de pedagogisch medewerkers de zandbak aan het eind van de middag af met een deksel.

Indien nodig worden uitwerpselen van honden en katten met ruim zand uit de zandbak geschept en weggegooid in een gesloten vuilniszak. Gebruik hierbij wegwerphandschoenen.

De gemeente is verantwoordelijk voor het jaarlijks verschoneren van het zandbakzand op openbare speelpleinen.

Kinderen mogen niet eten of drinken in de zandbak.

Tekenbeten

Kinderen en medewerkers moeten beschermende kleding dragen bij wandelen of spelen in het bos / struiken.

Kinderen en medewerkers worden gecontroleerd op tekenbeten als ze in het bos of rondom struiken hebben gespeeld.

Teken worden zo snel mogelijk verwijderd met een tekenpincet of tekenlepel (aanwezig op elke groep). Na verwijdering van een teek wordt het wondje direct ontsmet.

Wespen en bijen

- Bij overlast door een wespennest of bijenzwerm, wordt de gemeente / bestrijdingsdienst gewaarschuwd. Zo nodig wordt een hor voor raam of deur geplaatst.
- Planten die bijen en wespen aantrekken worden zo nodig verwijderd.

- Wespen en bijen worden aangetrokken door zoete geuren. Laat kinderen niet buiten eten en drinken in de maanden dat er bijen en wespen zijn, zeker geen zoet eten of drinken! Bij buiten drinken worden rietjes gebruikt om te voorkomen dat een bij of wesp in de mond of keel terecht komt.
- Controleer de kinderen voor het naar buiten gaan op plakkerige handen of monden en maak ze zo nodig schoon.
- Verwijder direct de angel met een pincet als een kind door een wesp of bij gestoken is. Zuig het gif uit met een speciaal spuitje (verkrijgbaar bij de apotheek en aanwezig op elke groep). Lees de gebruiksaanwijzing voor gebruik en test de werking ervan! *Neem het spuitje om gif uit te zuigen ook mee bij een uitstapje.*
Leg daarna een ijsblokje op het wondje ter verkoeling.
- *Bij een steek in mond of hals direct ijsklontjes gebruiken en direct naar de dichtstbijzijnde hulpinstantie (eerste hulp of huisarts). Plaats het ijsklontje niet direct op de huid, maar wikkel er een schone theedoek of washandje om. Bij een steek in de mond geen doek gebruiken.*
- *Soms treedt er na een wespen- of bijensteek een heftige, allergische reactie op (ernstige benauwdheid, verwardheid of bewusteloosheid). Wees hier alert op en waarschuw in dat geval een arts of ambulance.*

Zonnesteek voorkomen

Bij zonnig warm weer letten pedagogisch medewerkers erop dat de kinderen niet te lang in de zon spelen. Ze zoeken de schaduw op of zorgen dat er schaduwplekken komen door parasols, zonneschermen e.d.

Zo nodig gaan de kinderen naar binnen tussen 12.00 en 15.00 uur als de zon het warmst schijnt.

Bij extreme hitte moeten de kinderen rustige spelletjes doen om oververhitting te voorkomen.

Overigens kan hittestress ook ontstaan als het binnen erg warm is!

Bij hoge temperaturen zorgen de pedagogisch medewerkers ervoor dat de kinderen en zichzelf extra drinken.

Zonnebrand voorkomen

Smeer van begin mei tot eind september alle kinderen in op alle dagen dat het zonnig of half bewolkt is; ook als ze in de schaduw spelen.

Een goed anti-zonnebrandmiddel voor kinderen heeft een factor (SPF) van tenminste 20 en beschermt zowel tegen uv-a-straling als tegen uv-b-straling. Het is aan te raden een anti-zonnebrandmiddel te gebruiken zonder parfum of etherische oliën.

Smeer de kinderen om de twee uur opnieuw in.

Laat de kinderen tussen 12.00 en 15.00 uur zoveel mogelijk in de schaduw spelen of ga naar binnen met de kinderen.

Hoofd, nek en schouders verbranden snel tijdens het spelen. Trek kinderen daarom een T-shirt aan en geef ze hoofdbedekking met een bredere rand. Smeer de onbedekte huid goed in. Merk je dat de kinderen de hoedjes snel verliezen, let dan bij het insmeren goed op oren, neus en nek.

Achtergrond informatie (bron RIVM februari 2014)

Overmatige blootstelling aan zonlicht tijdens de kinderjaren en het aantal keer dat iemand is verbrand, lijken een rol te spelen bij het ontstaan van huidkanker. Hoe vaker kinderen verbranden, hoe groter de kans dat zij in hun latere leven huidkanker ontwikkelen.

De huid van kinderen is extra gevoelig voor uv-stralen. Elke keer als de huid verbrandt, worden de huidcellen beschadigd. De kinderen zijn nog in de groei, waardoor hun celdeling zo snel gaat dat beschadigde huidcellen niet altijd kunnen worden hersteld voordat ze delen. In die cellen ontstaan als het ware 'litttekens' die kinderen hun leven lang meedragen. Aan de buitenkant is niets te zien, de beschadiging zit diep in de huidcellen. Maar hoe meer litttekens, hoe groter de kans dat een kind op latere leeftijd kanker krijgt. Daarom is een goede bescherming tegen uv-stralen zo belangrijk.

KWF Kankerbestrijding heeft een aantal adviezen opgesteld om de kans op huidkanker te verkleinen.

Ook al lijkt het weer bewolkt, toch kan er nog altijd veel uv-straling zijn. Het is daarom goed ook bij halfbewolkt weer de onbedekte huid in te smeren met een anti-zonnebrandmiddel. Ook in de schaduw kunnen kinderen verbranden. Smeer van begin mei tot eind september alle kinderen in op alle dagen dat het zonnig of half bewolkt is; ook als ze in de schaduw spelen.

Een goed anti-zonnebrandmiddel voor kinderen heeft een factor (SPF) van tenminste 20 en beschermt zowel tegen uv-a-straling als tegen uv-b-straling. Het is aan te raden een anti-zonnebrandmiddel te gebruiken zonder parfum of etherische oliën. Parfum of etherische oliën kunnen bij kinderen allergieën veroorzaken of opwekken. Anti-zonnebrandmiddelen zijn verkrijgbaar voor verschillende leeftijden. Een anti-zonnebrandmiddel voor kinderen van nul tot drie jaar is ook geschikt voor oudere kinderen, maar niet andersom. Het is daarom handig om een product aan te schaffen dat geschikt is voor de jongste leeftijdsgroep. Je kunt dit product veilig voor alle kinderen en jezelf gebruiken.

Spelende kinderen lopen tegen van alles en ook tegen elkaar aan, ze spelen in de zandbak of in het water. Telkens als ze ergens tegenaan lopen, verdwijnt anti-zonnebrandmiddel van de huid. Het is daarom goed kinderen regelmatig opnieuw in te smeren. Ook als de kinderen in het water of in de zandbak hebben gespeeld, is het goed om ze daarna meteen opnieuw in te smeren.

Smeer de kinderen om de twee uur opnieuw in.

De uv-straling is krachtiger tussen 12.00 en 15.00 uur. Alleen een anti-zonnebrandmiddel beschermt dan niet genoeg. Probeer in die periode zoveel mogelijk spelletjes te organiseren in de schaduw en ook de zandbak, het badje of andere speeltoestellen in de schaduw te zetten. Het is daarom belangrijk dat er op de buitenspeelruimte schaduw is. Laat de kinderen tussen 12.00 en 15.00 uur zoveel mogelijk in de schaduw spelen of ga naar binnen met de kinderen.

Hoofd, nek en schouders verbranden snel tijdens het spelen. Trek kinderen daarom een T-shirt aan en geef ze hoofdbedekking met een bredere rand. Smeer de onbedekte huid goed in. Merk je dat de kinderen de hoedjes snel verliezen, let dan bij het insmeren goed op oren, neus en nek.

Meer informatie: www.kwfkankerbestrijding.nl/zonnen.

C Werkinstructie (brand)veiligheid

(informatie van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid, februari 2014)

Brandveiligheid

- In elke groepsruimte is een blusdeken aanwezig. Deze bevindt zich in de buurt van het keukenblok en is duidelijk zichtbaar.
- Blusmiddelen worden jaarlijks gecontroleerd door een erkend bedrijf en zo nodig vervangen. Er is een logboek op kantoor waar deze controles in staan genoteerd.
- Waar wij huren in een schoolgebouw, houdt de school het logboek bij.

- Voor elke locatie zijn een of meerdere BHV-ers opgeleid. Zij zijn bij calamiteiten verantwoordelijk voor de evacuatie van de kinderen en de medewerkers en zij vangen de brandweer op bij de ingang van het gebouw.
- Twee weken per jaar oefenen alle medewerkers met de kinderen de ontruiming van het gebouw.
- Jaarlijks oefenen de medewerkers wat zij moeten doen in geval van een ongeval of brand: melding aan 112.
- Pedagogisch medewerkers volgens jaarlijks de herhaling kinder-EHBO;
- nieuwe medewerkers volgen eerst de basiscursus.
- Brand- en rookwerende deuren zijn altijd voorzien van een goedwerkende dranger. Deze deuren mogen niet opengezet worden met een deurstop of iets dergelijks.
- Versiering moet aan een metalen draad opgehangen worden. De versiering moet van brandvertragende stof zijn. Vlaggetjes van stof o.i.d. mogen niet dwars door de groepsruimte gespannen worden, alleen langs de wanden.
- Vloerbedekking moet zodanig gelegd zijn dat deze niet omkrult of verschuift.
- **Veiligheid**
- Schoonmaakmiddelen en andere giftige stoffen worden hoog opgeborgen.
- Sigaretten(peuken) mogen niet bereikbaar zijn voor de kinderen. Dit geldt zowel binnen als buiten.
- Berg aanstekers en lucifers na gebruik meteen op in een kast met slot.
- Medicijnen moeten in een gesloten kast bewaard worden.
- Als iemand toch een giftige stof binnen krijgt, wordt meteen 112 gebeld.
- Apparaten zoals een waterkoker moeten achteraan op het aanrecht staan met het snoer aan de achterkant.
- Bij het koken staan de pannen met de steel naar achteren.
- Gebruik zoveel mogelijk de achterste pitten bij het koken.
- Laat kinderen niet spelen in de buurt van oven en fornuis als deze aanstaan.
- Op alle locaties zijn de ramen voorzien van veiligheidsglas of van folie.
- Pedagogisch medewerkers wijzen de kinderen er ook op dat ze voorzichtig moeten zijn als ze in de buurt van ruiten spelen.
- Bewaar scherpe mesjes om bijvoorbeeld fruit te snijden apart van het andere bestek op een veilige plaats. Oudere kinderen mogen onder toezicht van de pedagogisch medewerkers scherpe fruitmesjes gebruiken. De pedagogisch medewerker geeft uitleg over de risico's en hoe je veilig met fruitmesjes omgaat.
- Een maal per jaar wordt het speelgoed gecontroleerd door de pedagogisch medewerkers. Speelgoed dat kapot is, wordt gerepareerd of weggegooid. Houten speelgoed met splinters wordt geschuurd of weggegooid. Tussendoor wordt het speelgoed natuurlijk ook gecontroleerd en zo nodig wordt actie ondernomen.
- Warme vloeistoffen zoals thee worden in een thermoskan bewaard (niet in

een theepot). Pas als de thee wat afgekoeld/drinkbaar is, zet de pedagogisch medewerker de kopjes op tafel. Zo nodig wordt wat koud water toegevoegd. Drink geen thee met een kind op schoot.

- Om te voorkomen dat kinderen of volwassenen uitglijden over een gladde natte vloer, wordt er pas gedweild door de schoonmaker als de kinderen en medewerkers naar huis zijn. Als de vloer nat wordt bijvoorbeeld doordat er iets geknoeid wordt, wordt dit meteen opgedweild.
- Afval of los speelgoed wordt meteen verwijderd van trappen en vloeren.
- Op een deel van de groepen is gereedschap aanwezig dat de kinderen mogen gebruiken bij het knutselen /handarbeid. Alleen de oudere kinderen mogen daarmee omgaan. Bij dit soort activiteiten werken de kinderen in kleine groepjes zodat ze goed begeleid kunnen worden door een pedagogisch medewerker. Zij legt aan de kinderen uit dat het geen speelgoed is en dat zij er voorzichtig mee om moeten gaan. Zij legt de eventuele risico's en hoe je die kunt vermijden zorgvuldig uit aan de kinderen en vraagt ze na bij de kinderen.
Pas als de kinderen meerdere keren hebben geoefend met het gereedschap en de pedagogisch medewerker weet dat ze er goed mee omgaan, dan mogen de kinderen ook zonder direct toezicht met het gereedschap werken.

D Werkinstructie overige hygiëne regels

Zieke medewerkers

Medewerkers raadplegen hun leidinggevende bij ziekteverschijnselen van besmettelijke aard (zoals ernstige diarree of huiduitslag). Volgens de richtlijnen van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid, februari 2014 hoeven kinderen of volwassenen alleen geweerd te worden als zij Dysenterie, Paratyphus of Hepatitis A hebben. De symptomen van deze ernstige ziektes kun je vinden op onze website in het document Gezondheidsrisico's basisschool-BSO. Zo nodig wordt een arts geraadpleegd.

Pedagogisch medewerkers dragen zorg voor een goede hoesthygiëne zowel voor hen zelf als voor de kinderen.

Washandjes

Zo nodig wordt voor ieder kind een schone (wegwerp-) washand gebruikt. Gebruikte washandjes worden direct opgeruimd of weggegooid

Toiletregels

- Pedagogisch medewerker ziet er op toe ziet dat er geen speelgoed mee naar het toilet genomen wordt.
- De toiletputten zijn aangepast aan de lichaamsgrootte van de kinderen. Zo nodig zijn er opstapjes voor de kinderen bij de toiletputten.
- Bij gebruik van grote toiletputten voor kinderen wordt extra aandacht besteed aan een goede handhygiëne.

Zwembadjes

- Als kinderen nog niet (helemaal) zindelijk zijn, worden speciale zwemluiers gebruikt als de kinderen in zwembad komen.
- Het water in kleine badjes wordt dagelijks en bij zichtbare verontreiniging verschoond.

- Badjes worden voor het vullen gereinigd, Eventueel achtergebleven reinigingsmiddelen worden verwijderd.
- Badjes worden na gebruik gereinigd en droog opgeborgen. Het is heel belangrijk dat ze goed droog gemaakt worden.
- Badjes worden gevuld met kraanwater van drinkwaterkwaliteit.
- Speelgoed dat in de badjes wordt gebruikt, moet gemakkelijk gereinigd kunnen worden.
- Het speelgoed moet niet aanzetten tot het drinken van het badwater. (wel eendjes, geen bekertjes.) Bij kinderen die oud genoeg zijn om te leren om niet van het badwater te drinken, geldt deze regel niet.
- Er mogen geen (huis)dieren in het water terecht komen.
- Kinderen mogen niet eten of drinken als ze in het water zijn. De pedagogisch medewerkers zien hierop toe.

Voedselbereiding

- Voedselbereiding en verschenken gebeurt op gescheiden plaatsen.
- Voedsel wordt in een schone omgeving bereid.
- Er wordt schoon keukenmateriaal gebruikt.
- Rauwe ingrediënten (vlees, vis, kip) worden niet gebruikt.
- Restjes worden niet hergebruikt.
- Geschild, gesneden of geprakt fruit wordt afgedekt of meteen uitgedeeld aan de kinderen.
- Etenresten worden afgesloten bewaard en kruimels worden opgeruimd.

Servies en bestek

- Servies en bestek worden na ieder gebruik afgewassen.
- Medewerkers zien er op toe dat kinderen tijdens de maaltijd hun eigen servies en bestek gebruiken.

Afval

- Afval wordt in afgesloten afvalbakken weggegooid.
- Pedaalemmers hebben de voorkeur omdat het deksel niet met de handen aangeraakt wordt.
- De afvalbakken voor het gft afval worden dagelijks geleegd.
- Afval (buiten) wordt in gesloten containers of zakken opgeborgen

Vaatdoek

De vaatdoek wordt na gebruik met heet stromend water uitgespoeld. Een gebruikte vaatdoek wordt meteen te drogen gelegd. Bij zichtbare verontreiniging, na vuile kluisjes én minimaal elk dagdeel wordt een schone vaatdoek gepakt.

Speelgoed

- Speelgoed dat in de mond genomen wordt, wordt dagelijks gereinigd. De pedagogisch medewerkers leren de kinderen om geen speelgoed in de mond te nemen.
- Speelgoed dat niet in de mond genomen wordt, wordt maandelijks gereinigd.

- Zichtbaar verontreinigd speelgoed wordt direct gereinigd.
- Speelgoed wordt na vervuiling met bloed, (bloederige) diarree of braaksel gedesinfecteerd.
- De pedagogisch medewerker vervangt beschadigd speelgoed direct, repareert het of laat het repareren.
- Speelgoed voor binnen en buiten wordt gescheiden gehouden.
- Speelgoed wordt gescheiden van schadelijke stoffen, zoals schoonmaakmiddelen.
- Er wordt weinig stoffen speelgoed of knuffels aangeschaft voor de groepen. Als ze toch aangeschaft worden, letten de pedagogisch medewerkers erop dat deze knuffels gewassen kunnen worden op minimaal 40 graden Celsius. Deze worden één keer per twee maanden of zo nodig maandelijks gewassen. Als er zieke kinderen met de knuffels hebben gespeeld, worden de knuffels direct extra gewassen.

Handdoeken e.d.

Er worden dagelijks schone handdoeken, droogdoeken en vaatdoekjes neergelegd.

Als pedagogisch medewerkers tussentijds merken dat deze niet meer fris zijn, worden ze eerder verschoond. Textiel wordt op minimaal 40°C gewassen met het langste programma.

Verkleedkleden

De verkleedkleden worden op 40°C gewassen met het langste programma. Als dit niet mogelijk is, worden de verkleedkleden op 30°C gewassen met het langste programma.

Verkleedkleden worden gewassen bij zichtbare vervuiling.

Wanneer zieke kinderen met verkleedkleden spelen, worden de kleden extra gewassen.

Ongedierte

Bij overlast van vliegen wordt een vliegenlamp gemonteerd op de plaats waar vliegen het gebouw binnen komen of er worden andere maatregelen genomen om de vliegen te bestrijden.

Bij overlast van mieren of muizen wordt gif door de pedagogisch medewerkers aangeschaft en neergelegd op plaatsen waar de kinderen niet bij komen.

Regelmatig wordt gecontroleerd of er nog van gegeten wordt.

Uiteraard worden etensresten meteen afgesloten bewaard en kruimels opgeruimd.

(Huis)dieren

Bij bezoek aan bijvoorbeeld de kinderboerderij zijn er pedagogisch medewerkers aanwezig om erop te letten dat de kinderen op een goede manier met de dieren omgaan. Zo leren de medewerkers de kinderen bijvoorbeeld om de dieren voorzichtig te voeren.

Als een kind dit goed geleerd heeft en de ouders ervoor akkoord willen geven, mogen oudere kinderen ook zonder direct toezicht de kinderboerderij bezoeken. Als een kind wordt gekrabt of gebeten door een dier, verzorgen de pedagogisch medewerkers de wond zodat er geen infectie ontstaat.

E Werkinstructie handen wassen

(informatie van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid, februari 2014)

Onderzoek heeft aangetoond dat de meeste ziekteverwekkers via de handen verspreid worden. Door regelmatig je handen te wassen met water en zeep verklein je de kans dat jij of iemand in je omgeving ziek wordt.

Wanneer moeten medewerkers hun handen wassen?

Was je handen in ieder geval:

voor het (klaarmaken van) eten;

na een toiletbezoek;

na het verschonen van een kind, billen afvegen e.d.

na het aaien of knuffelen van (huis-)dieren;

na het buitenspelen;

na het schoonmaken. Dus ook nadat je een vaatdoekje hebt gebruikt; na

hoesten, niezen of het snuiten van de neus.

als de handen zichtbaar vuil zijn

na contact met lichaamsvocht (wondvocht, bloed, speeksel, snot e.d.) na contact met afval of vuile was

voor het aanbrengen op de huid van een pleister, verband, crème of zalf

Wanneer moeten de kinderen hun handen wassen?

voor het (klaarmaken van) eten;

na een toiletbezoek;

na het aaien of knuffelen van (huis-)dieren;

na het buitenspelen;

na hoesten, niezen of het snuiten van de neus.

als de handen zichtbaar vuil zijn

na contact met lichaamsvocht (wondvocht, bloed, speeksel, snot e.d.)

Pedagogisch medewerkers zien er op toe dat kinderen in bovenstaande situaties hun handen (met vloeibare) handzeep wassen.

Hoe moet je je handen wassen?

Volg tijdens het handen wassen de volgende stappen: Maak je handen goed nat. Neem wat vloeibare zeep uit een pompje.

Wrijf de handen lang genoeg over elkaar (15 tellen), zorg dat de boven- en onderkant goed bedekt zijn met zeep.

Wrijf hierbij goed alle vingertoppen in.

Wrijf ook tussen de vingers.

Spoel de zeep zorgvuldig af.

Droog je handen goed af met een schone handdoek of papieren handdoek

Vergeet hierbij niet de huid tussen de vingers goed te drogen.

Bij het drogen van de handen kunnen er ziekteverwekkers op de handdoek komen. Gooi papieren handdoeken daarom direct na gebruik weg en doe stoffen handdoeken regelmatig in de was.

Handdoeken worden ieder dagdeel en bij zichtbare verontreiniging gewassen.

Veel gestelde vragen:

Kan ik mijn sieraden aanhouden tijdens het handen wassen?

Het is beter om sieraden af te doen tijdens het handen wassen. Onder sieraden blijven vuil en bacteriën gemakkelijk zitten. Als het niet lukt het sieraad af te doen, was deze dan mee tijdens het handen wassen.

Mag ik ook een zeepblok gebruiken in plaats van vloeibare zeep?

Je kunt het beste de handen met vloeibare zeep wassen. Op een zeepblok blijven vaak nog bacteriën achter. Deze bacteriën kunnen zich dan weer verspreiden.

Kan ik ook handalcohol of handgel gebruiken?

Handalcohol of alcoholgel is een goed alternatief om handen te ontsmetten die niet zichtbaar of niet voelbaar vervuild zijn. Dus bijvoorbeeld als je je neus gesnoten hebt en je hebt geen water, zeep en handdoek in de buurt.

Moet ik koud of warm water gebruiken tijdens het handen wassen?

Het maakt niet uit of je koud of warm water gebruikt. Vuil en bacteriën laten bij koud water even goed los als met warm water. Kies wat je prettig vindt.

Kan ik mijn handen beter drogen met een doek of een blazer?

Belangrijk is dat je handen goed droog worden. Bij het gebruik van een blazer blijven de handen vaak nog nat. Een schone, droge doek gebruiken is dan beter.

Geldt dit ook als ik ziek ben of een huisgenoot ziek is?

De momenten waarop je je handen moet wassen, veranderen niet als jij ziek bent of je huisgenoot ziek is. Maar het is wel extra belangrijk dat je je handen goed genoeg wast. Droog je handen bij ziekte bij voorkeur met een papieren handdoek. Heb je alleen een stoffen handdoek? Doe deze dan dagelijks in de was.

F Werkinstructie voeding kopen en bewaren

(informatie van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid, februari 2014)

Inleiding

Voedselinfecties en -vergiftigingen veroorzaken jaarlijks bij meer dan 1 miljoen mensen in Nederland maagdarmklachten. Hygiënisch werken is belangrijk om een voedselinfectie of -vergiftiging te voorkomen.

Voeding kopen

Let bij het kopen of het ontvangen van de boodschappen op de volgende dingen:
Is de houdbaarheidsdatum niet (bijna) verstreken?
Is de verpakking schoon en niet kapot?

Is de temperatuur van het product goed?

De temperatuur van koude producten, zoals vlees en melk, moet maximaal 7oC zijn.

Tip: neem eventueel een koeltas mee als je boodschappen gaat doen, ga direct na het boodschappen doen naar de BSO: koude en diepgevroren producten mogen niet te lang buiten de koelkast/vriezer blijven.

Pedagogisch medewerkers letten erop dat voeding die gekoeld bewaard moet worden meteen na aankoop of levering in de koelkast wordt bewaard.

Zij letten erop dat bederfelijke waren het laatst worden gekocht van de boodschappen en dat die binnen een half uur na aankoop of levering in de koelkast worden opgeborgen

Ouders hoeven hun kinderen geen etenswaren mee te geven omdat alles door Popeye wordt verzorgd. Er is daardoor geen risico dat ouders de kinderen bederfelijke waren meegeven die niet gekoeld bewaard worden.

Koelkasttemperatuur

De koelkast-temperatuur moet altijd tussen de 4 en de 7 graden Celsius zijn. Dit wordt regelmatig door de pedagogisch medewerkers gecontroleerd aan de hand van een koelkast-thermometer en genoteerd op een lijst die daar in de buurt hangt. Als de temperatuur niet in orde is, wordt de thermostaat bijgesteld of een monteur ingeschakeld.

Inrichting koelkast

In de publicatie van het Voedingscentrum 'Bewaar wijzer' staan adviezen over het inrichten van de koelkast. De temperatuur in de koelkast is niet op alle plekken gelijk!

De meest bederfelijke producten moeten op de koudste plek bewaard worden. Zet producten met de kortste houdbaarheidsdatum vooraan, zodat ze het eerste worden gebruikt (first in-first out).

Zorg dat alle verpakkingen goed gesloten zijn. Eten in de koelkast goed afdekken met huishoudfolie of overdoen in koelkastdozen. Laat geen eten in conservenblikjes staan.

Let op een goede scheiding tussen rauwe en bereide producten: rauwe producten onder in de koelkast en bereide producten boven in de koelkast zetten om te voorkomen dat bacteriën uit rauwe producten op bereide producten kunnen druppelen.

Schoonmaken

Koelkast 1x per 2 weken schoonmaken. Vriezer 1x per 3 maanden ontdooien en schoonmaken. Voorraadkast 4x per jaar schoonmaken.

Interne verbruiksdatum

Als verpakte voedingswaren worden geopend, noteren de pedagogisch medewerkers op de verpakking op welke datum het is geopend. Dit is de interne verbruiksdatum (IVD).

Op de bewaarwijzer kun je nakijken hoe lang iets dan nog bewaard mag worden. Op de groepen die niet op vrijdag geopend zijn, worden op donderdag alle etenswaren die beperkt houdbaar zijn en waarvan de verpakking is geopend, opgemaakt of weggegooid. Op maandag beginnen deze groepen dan altijd met verse, ongeopende etenswaren. Daarom hoeven zij geen IVD op de geopende verpakking te zetten.

Waar moet je op letten bij het klaarmaken van de broodmaaltijd?

- Was voor het eten klaarmaken goed je handen met water en (vloeibare) zeep.
- Zorg voor schone materialen. Zorg dat de etenstafel goed schoon is.
- Voorkom over en weer besmetting van bacteriën (kruisbesmetting).
- Gebruik voor het pakken van de kaas of vlees een schone vork die alleen daarvoor gebruikt wordt. Gebruik voor zoet beleg een schone lepel, niet met het tafelmes in de pot.

Koken en bakken met rauwe eieren

PM-ers mogen gebruik maken van rauwe eieren bij het koken en bakken, maar daarvoor gelden wel strenge hygiëne-regels. De PM-ers letten erop dat kinderen en zichzelf goed omgaan met deze regels. Je moet ervan uitgaan dat elk ei besmet kan zijn met salmonella. Een besmetting met salmonella loop je op via de mond en kan leiden tot buikpijn, diarree en koorts. Kinderen tot 5 jaar, zwangere

vrouwen, zieken en bejaarden worden sneller ziek na een besmetting. De kans bestaat dat zij een vochttekort oplopen, dat zonder medische begeleiding levensbedreigend kan worden. Vandaar dat er strenge regels gelden. Was altijd na afloop je handen met zeep en was alle gebruikte materialen (bord, mes, snijplank, beslagkom, mixer enzovoort) goed met heet water en afwasmiddel af

of was ze af in de afwasmachine. Maak ook het aanrecht daarna goed schoon. Droog alles ook goed af. Laat kinderen niet de beslagkom uitlikken of snoepen van deeg waar rauwe eieren in verwerkt zijn.

Bak eieren of kook ze hard, zodat het eiwit en de eierdooier gestold zijn. Bewaar eieren in de koelkast. Salmonella kan ook voorkomen in rauw vlees maar soms ook in rauwe groenten en fruit via kruisbesmetting. Goede hygiëne is daarom altijd belangrijk bij het bereiden van voedsel.

Buiten de koelkast

Bederfelijke waren worden zo kort mogelijk voor het verbruik uit de koelkast gehaald.

Deze waren mogen maximaal 30 minuten buiten de koelkast zijn. Wat langer buiten de koelkast is geweest, moet binnen twee uur opgegeten worden of weggegooid. Het is daarom verstandig om niet teveel op tafel klaar te leggen.

Controle houdbaarheid

De houdbaarheidsdatum en de IVD worden voor ieder gebruik gecontroleerd. Producten die over de houdbaarheidsdatum zijn worden weggegooid.

In de kasten en in de koelkast geldt de regel 'first in first out'.(fifo)

Verder is met de medewerkers afgesproken dat op de groepen die niet op vrijdag open zijn, de medewerkers ervoor zorgen dat alle vleeswaren en andere kort houdbare etenswaren uiterlijk op donderdag opgemaakt worden. Zo begint de groep altijd op maandag met verse, nog niet geopende vleeswaren e.d. De groepen die wel op vrijdag geopend zijn, zetten, zoals eerder al afgesproken een interne verbruiksdatum (IVD) op de vleeswaren e.d. Zo kunnen de medewerkers controleren of de etenswaren nog goed zijn.

Afwas

Na afloop van de maaltijd worden de tafels afgeruimd en het servies en bestek in de afwasmachine gedaan. De afwasmachine wordt afhankelijk van de hoeveelheid dagelijks of vaker aangezet.

Na het eten worden de tafels opnieuw schoongemaakt. Zo nodig worden ook geknoeide etensresten van de vloer verwijderd. De vaatdoekjes die voor het schoonmaken van de tafels worden gebruikt moeten dagelijks worden verschoond.

G Werkinstructie omgaan met zieke kinderen op de groep

(informatie van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid, februari 2014)

Als een kind ziek is of wordt, nemen de pedagogisch medewerkers in ieder geval contact op met de ouders. Daarnaast wordt er ook extra op de hygiëne gelet. De gewone werkinstructie voor handen wassen geldt uiteraard maar daarnaast gelden de volgende afspraken:

Wondjes

- Pus of wondvocht wordt met een papieren zakdoekje of iets dergelijks weggeveegd en meteen weggegooid in een gesloten vuilnisbak.
- Wondjes worden met een waterafstotende pleister afgedekt.
- Materialen en oppervlakken die verontreinigd zijn met pus of wondvocht worden direct met een reinigingsmiddel schoongemaakt.

Besmetting via speelgoed e.d. Voorkomen

Bij een gewone verkoudheid of iets dergelijks zijn de normale hygiëne regels voldoende.

Als een kind zieker is, worden de ouders gewaarschuwd en wordt overlegd of het kind eerder opgehaald kan worden. Totdat het kind opgehaald wordt geldt dan het volgende:

- Zieke kinderen krijgen een eigen handdoek die na die dag in de was gaat of gebruiken papieren handdoekjes.
- Zieke kinderen krijgen eigen speelgoed dat apart wordt gehouden en daarna wordt gereinigd voordat andere kinderen ermee gaan spelen.
- Zieke kinderen krijgen een eigen beker en bestek, de medewerker ziet erop toe dat andere kinderen dit niet gebruiken.

Koortslip

Een koortslip is een veel voorkomende besmettelijke aandoening die wordt veroorzaakt door een virus. De verschijnselen van een koortslip kunnen regelmatig terugkomen omdat het virus in het lichaam blijft. Mensen kunnen elkaar besmetten. Het virus komt voor in het vocht van blaasjes op de huid of in de mond. Besmetting kan optreden door direct contact met het vocht uit de blaasjes, bijvoorbeeld door zoenen en door het gebruik van bestek, kopjes en lippenbalsem van iemand die besmet is. Iemand is met name besmettelijk vanaf het moment dat de blaasjes ontstaan en openbarsten. De besmettelijkheid blijft bestaan totdat de blaasjes helemaal ingedroogd zijn of dat er een korstje op zit.

Een pedagogisch medewerker kan wel werken en kinderen met een koortslip mogen wel op de BSO komen.

Er wordt voorkomen dat een kind of medewerker met een koortslip anderen zoent of dichtbij het gezicht van andere kinderen en medewerkers komt. Ook krijgt een kind met een koortslip eigen bestek, beker en speelgoed e.d.

De opengegane blaasjes moeten goed afgedekt worden.

Hoest- en nies-afspraken

- Kinderen worden er op gewezen dat ze tijdens het hoesten of niezen de hand voor de mond moeten houden, in hun elleboog of in een papieren zakdoek hoesten of niezen.
- Aan kinderen wordt geleerd tijdens hoesten of niezen het hoofd weg te draaien of het hoofd te buigen (weg van de kinderen en pedagogisch medewerkers die in de buurt zijn).
- Voor ieder kind wordt per keer een schone papieren zakdoek gebruikt die na gebruik weggegooid wordt.

H Werkinstructie (niet) medisch handelen

Pedagogisch medewerkers mogen alleen medicijnen toedienen aan kinderen als ouders hiervoor vooraf schriftelijk toestemming hebben gegeven middels het formulier 'Overeenkomst gebruik geneesmiddelen'.

Dit formulier is te vinden op onze website onder Downloads.

Hanteer altijd de afvinklijst op het formulier en gebruik alleen medicijnen in de originele verpakking met bijsluiters en houdbaarheidsdatum.

Lees altijd eerst de bijsluiters en controleer de houdbaarheidsdatum.

Bewaar de medicijnen volgens voorschrift.

De medicijnen moeten al eerder thuis aan het kind gegeven zijn.

Deze afspraken gelden ook voor bijvoorbeeld kinderparacetamol en andere pijnstillers en koortsverlagende medicijnen..

Als een kind niet goed reageert op de medicatie, waarschuw dan direct de ouders/verzorgers. Als deze niet bereikbaar zijn, overleg dan met de huisarts.

Op het intakeformulier worden medische bijzonderheden en naam en telefoonnummer van de huisarts genoteerd.

Ook zijn de gezondheidscentra in Diemen Noord en Zuid bereikbaar in noodgevallen.

Jaarlijks wordt het intakeformulier up to date gemaakt met de ouders. Op die manier wordt een dossier bijgehouden met alle belangrijke medische gegevens.

Als het gaat om medische handelingen zoals het meten van de bloedsuikerspiegel door middel van een vingerprik, moet een arts bepalen of een medewerker die niet bevoegd is, wel de bekwaamheid bezit om deze handeling uit te voeren. Zo nodig wordt dit uitbesteed aan bijvoorbeeld de thuiszorg.

Thermometer

Als je een thermometer gebruikt, maak je die eerst schoon met water en zeep. Na gebruik maak je de thermometer nogmaals schoon met water en zeep. Periodiek bij de controle van de EHBO doos (voor elke vakantie-opvang) maak je de thermometer schoon met alcohol 70%

Je kunt ook hoesjes gebruiken maar ook dan moet de thermometer met water en zeep schoongemaakt worden.

Zalf of crème

Was eerst je handen, ook als je een spatel of rubber handschoenen gebruikt. Er worden spatels of rubber handschoenen gebruikt voor het aanbrengen van zalf of crème.

We gebruiken geen zalf uit potjes maar uit tubes of wegwerpflacons.

Hoe om te gaan met bloed / Wat is het risico van bloed?

In bloed kunnen virussen aanwezig zijn zoals het hepatitis B of C-virus of het HIV- virus. Besmetting van het kind met deze virussen vindt meestal voor, tijdens of kort na de geboorte plaats. De meeste kinderen hebben geen klachten en vaak is onbekend dat ze besmet zijn. Via bloedbloedcontact kunnen de virussen op anderen worden overgedragen. Bij bloedbloedcontact komt het bloed van de ene persoon direct in contact met het bloed van een andere persoon. Dit is bijvoorbeeld het geval als iemand zich prikt aan een gebruikte injectienaald. De kans op besmetting is klein en besmetting vindt niet plaats als de huid intact is. Het hepatitis B- en C-virus en het HIV-virus zijn niet overdraagbaar via normaal sociaal contact.

Welke maatregelen moeten genomen worden om bloedoverdraagbare aandoeningen te voorkomen?

Draag wegwerphandschoenen bij elk contact met bloed, wondvocht óf lichaamsvochten die zichtbaar met bloed zijn vermengd. Wegwerphandschoenen hoeven niet steriel te zijn. Gebruik ze als volgt:

werp na gebruik de wegwerphandschoenen direct weg; was daarna de handen met water en zeep.

Motivatie: Bij het uittrekken van de handschoenen kunnen de handen worden besmet door de vuile buitenzijde van de handschoenen.

Wondjes worden afgedekt met een waterafstotende pleister.

Pleisters of verband worden regelmatig of wanneer ze doorgelekt zijn verwisseld

Verwijder gemorst bloed als volgt:

- neem het bloed, met handschoenen aan, op met een papieren tissue;
- maak de ondergrond schoon met water en allesreiniger;
- droog het oppervlak en desinfecteer daarna met alcohol 70%;
- laat de alcohol aan de lucht drogen.
- Was met bloed bevuild linnengoed op 60°C

Gebruik geen gezamenlijke nagelschaartjes of vijltjes.

Motivatie: Indien dergelijke voorwerpen bij meerdere kinderen wordt gebruikt, kan het besmet raken en kunnen micro-organismen worden overgedragen. Door het gebruik van persoonsgebonden materialen wordt dit voorkomen.

Desinfecteren van materialen

Onder desinfectie wordt verstaan het terugbrengen of onschadelijk maken van micro-organismen, deze actie is onomkeerbaar. In situaties waarbij een verhoogd risico op besmetting aanwezig is, moet desinfectie toegepast worden:

- Desinfecteer als een oppervlak met bloed (bijvoorbeeld uit bloedneus of wondjes) verontreinigd is
- Desinfecteer als een oppervlak is verontreinigd met bloederige diarree of braaksel.
- Desinfecteer in bijzondere situaties (zoals bij een epidemie) op advies van de GGD.

Desinfectie is alleen afdoende, wanneer er voorafgaand goed gereinigd is. Een desinfectans moet strikt volgens voorschrift worden gebruikt. De juiste volgorde van handelingen, een juiste dosering, voldoende inwerktijd en goed naspoelen en drogen, zijn bepalend voor de effectiviteit en veiligheid van het proces.

Landelijk beleid is om niet te desinfecteren waar reiniging voldoende is. Gebruik een zo beperkt mogelijk pakket desinfectiemiddelen.

Alcohol 70%

Desinfecteer oppervlakken kleiner dan 1/2 m², die met bloed of bloederige diarree of braaksel zijn bevuild, met alcohol 70%.

Motivatie: Vanwege brandgevaar mag alcohol 70% alleen gebruikt worden op kleine oppervlakken die niet groter zijn dan een halve vierkante meter.

- Desinfecteer alleen na goede reiniging.

Motivatie: Dit is noodzakelijk omdat alle desinfectiemiddelen door organisch materiaal deels onwerkzaam worden gemaakt. Een desinfectans werkt sneller en beter naarmate het te desinfecteren oppervlak schoner is.

- Laat het oppervlak na desinfectie aan de lucht drogen.

Chloortabletten

Desinfecteer grotere oppervlakken die met bloed of bloederige diarree of braaksel zijn bevuild, met een chlooroplossing (chloortabletten).

- Desinfecteer alleen na goede reiniging.

Motivatie: Dit is noodzakelijk omdat alle desinfectiemiddelen door organisch materiaal deels onwerkzaam worden gemaakt. Een desinfectans werkt sneller en beter naarmate het te desinfecteren oppervlak schoner is.

- Houd een juiste inwerktijd aan en spoel het oppervlak na met schoon water.
- Laat het oppervlak na desinfectie aan de lucht drogen. *Gebruik chloor nooit in combinatie met andere schoonmaakmiddelen of met warm water.*

Huishoudchlor (bleekwater) mag niet worden gebruikt om te desinfecteren. Huishoudchlor is instabiel qua samenstelling en leidt niet tot een adequate desinfectie. Bovendien is het middel niet toegelaten als desinfectiemiddel.

De gewenste dosering bij het gebruik van chloortabletten is afhankelijk van het type ziekteverwekker dat bestreden moet worden. Gebruik chloortabletten daarom alleen na overleg met de GGD.

Gebruik alleen wettelijk toegelaten desinfectiemiddelen. Middelen zoals Dettol, Lysol en Lyortol mogen niet voor desinfectie worden gebruikt, omdat ze niet (meer) wettelijk zijn toegelaten voor desinfectie.

Wondjes door bijten: wat te doen als er tot bloedens toe is doorgebeten?

- Laat het wondje goed doorbloeden.
- Spoel met water of fysiologisch zout.
- Desinfecteer vervolgens met een wonddesinfectiemiddel, bijvoorbeeld betadine-jodium of alcohol 70-80%.
- Dek het wondje af met een waterafstotende pleister.
- Spoel bij verwonding van de slijmvliezen direct goed uit met water of fysiologisch zout.
- Was de handen met water en zeep.
- Neem meteen na het bijtongeval contact op met de bedrijfsarts, huisarts of de plaatselijke GGD (die is zeven dagen per week en 24 uur per dag bereikbaar) met de vraag of er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

I Werkinstructie ongevallen

Bij ernstige ongevallen:

Eerste hulp verlenen volgens de instructies van de EHBO en ambulance (laten) bellen. (Wij benomen deze instructies niet in dit document omdat de EHBO inzichten nogal eens veranderen en het beter is om actuele informatie op een plek te verzamelen. Elk jaar worden alle PM-ers bijgeschoold in kinder-EHBO.)
Contact opnemen met de ouders.
Contact opnemen met kantoor.

Bij minder ernstige zaken:

Afweging maken of je het kind vervoert met een taxi, of iemand van kantoor bellen en die langs laten komen met een privé auto. (hangt bij uitstapjes ook van reistijd af)
Ouders informeren.
Kantoor informeren.

(Bijna) ongeval formulier

Na het ongeval vullen de pedagogisch medewerkers zo snel mogelijk een formulier in waarop zij aangeven wat er is gebeurd, wat de gevolgen waren en of dit ongeval ook voorkomen had kunnen worden en hoe dat in de toekomst voorkomen kan worden.

Het ingevulde formulier wordt op papier of digitaal via de mail (foto maken met iPad) aan de leidinggevende van de groep gestuurd. De leidinggevende bespreekt het formulier met de betrokkenen en de andere leidinggevende en besluit aan de hand daarvan of verdere maatregelen nodig zijn.

De ingevulde formulieren worden digitaal of op papier in een map bewaard. De beide leidinggevenden geven aan elkaar door wanneer er een nieuw formulier in de map zit. Zij houden in de gaten of er misschien een patroon is in de geconstateerde ongevallen of bijna ongevallen. Zo nodig neemt de betreffende leidinggevende maatregelen.

Na 5 jaar worden de oude formulieren zorgvuldig vernietigd.

Stappenplan december 2019

Bovenstaande afspreken stonden op de agenda voor de teamvergaderingen in 2019 en zijn besproken.

Bij de jaarlijkse herhaling kinder-EHBO zal dit onderwerp telkens weer aan de orde komen.

J Hitteprotocol

(volgens de richtlijnen van de GGD Nederland)

Vastgesteld op 7 oktober 2014 Instemming Oudercommissie: ja Instemming medewerkers: ja

Inleiding

Kinderen vormen een risicogroep omdat ze kwetsbaar zijn en omdat ze minder kunnen aangeven hoe het met ze gaat. Daarom zijn maatregelen belangrijk als het binnen meer dan 25 °C wordt.

De maatregelen moeten tevoren vastgelegd zijn in een hitteprotocol. Dit protocol moet meteen uitgevoerd kunnen worden.

De ideale binnentemperatuur ligt tussen de 18 °C en 22 °C. In de zomer mag de binnentemperatuur tot ongeveer 26 °C stijgen, maar liever niet hoger. Bij hoge temperaturen vermindert de behaaglijkheid en nemen ook de (leer) prestaties van kinderen af.

Het hitteprotocol treedt in werking als de weersvoorspellingen uitgaan van dagtemperaturen van 27 °C of hoger en de binnentemperatuur hoger dan 25 graden kan worden.

Doel

Het hitteprotocol heeft tot doel om medewerkers van Popeye te instrueren hoe zij gezondheidsrisico's door aanhoudende warmte bij kinderen en medewerkers kunnen voorkomen en/of verminderen.

Gevolgen van hitte voor de gezondheid

De klachten die hoofdzakelijk optreden bij hitte zijn vermoeidheid, concentratieproblemen, benauwdheid en hoofdpijn. In ernstige situaties kan het lichaam uitdrogen en oververhit raken door verlies van vocht en een stijgende lichaamstemperatuur.

Symptomen hiervan zijn:

- Minder naar de wc gaan, donker gekleurde urine;
- Verminderde lichamelijke activiteiten, lusteloos of slaperig;
- Snelle pols;
- Droge mond;
- Huilen, maar zonder tranen;
- Duizeligheid, misselijkheid of spierkrampen;
- Overvloedig zweten;
- Bewusteloosheid;
- Huidproblemen zoals jeuk en uitslag met blaasjes.

Wat als een kind het toch te heet heeft gehad?

Vertoont een kind de eerder genoemde verschijnselen? Dan is meer vocht nodig. Het kind moet zo snel mogelijk drinken en verblijven op een koele plek. Maar bel wel een arts als de symptomen niet verbeteren of als ze verergeren.

Werkwijze

De leidinggevenden en directeur houden de weersvoorspellingen goed in de gaten. Bij een (verwachte) dagtemperatuur van 27 °C of hoger voert Popeye onderstaande afspraken en activiteiten uit:

- Doe overdag zo min mogelijk verlichting aan.
- Gebruik monitors van computers en andere warmtebronnen zo min mogelijk. Deze eerste twee punten kunnen binnen een warmtereductie van 6% opleveren.
- Doe zonnenschermen naar beneden en/of gordijnen/lamellen dicht voordat de zon naar binnen kan schijnen en aan het eind van de dag omhoog. In de praktijk gebruikt men zonnenschermen vaak te laat. Tijdig gebruik kan een warmtereductie van 20% opleveren.
- (Laat) sanitaire ruimtes extra schoonmaken.
- Plan geen intensieve bewegingsactiviteiten.
- Ventileer en lucht 's avonds en 's nachts zo mogelijk het gebouw. Let wel op inbraakpreventie. Zet (schone) ventilatieroosters permanent open. Dit kan een warmtereductie tot 15% opleveren.
- Zorg zo mogelijk voor dwarsventilatie als er geventileerd wordt (het openen van ramen en ventilatieroosters in tegenover elkaar liggende gevels). Let op: het wijd openen van ramen helpt alleen als het buiten minder warm is dan binnen. Als de wind op de ramen staat kan het wijd openen van ramen wel helpen.
- Indien aanwezig: Zet mechanische ventilatie 's nachts aan, zodat de kinderen in een koel lokaal kunnen beginnen. Schakel bij balansventilatie de bypass in, zodat de lucht niet extra opgewarmd wordt voordat het het gebouw ingaat.
- Houd platte daken vochtig op zeer warme dagen (zorg in verband met inzakking van het dak dat er niet teveel water op het dak komt). Verdamping van een dun waterlaagje onttrekt warmte aan het dak waardoor de binnentemperatuur minder snel toeneemt. In de nacht kan het dak beter weer droog zijn, zodat het warmte uit kan stralen.
- Zet een ventilator aan als de binnentemperatuur hoger dan 25 graden is.

Daarnaast volgt de BSO onderstaande tips zo veel mogelijk op bij warme zomerdagen:

- * Zorg dat kinderen eenvoudig toegang hebben tot schoon water en plan extra drinkmomenten. Het is belangrijk om te drinken voordat je dorst hebt.
- * Laat kinderen niet te lang in de zon spelen en smeer kinderen in met zonnebrandcrème. Zorg ook voor extra schaduw op het speelplein, met bijvoorbeeld schaduwdoeken of parasols. Zie werkinstructies.
- * Laat de kinderen rustige spelletjes doen.
- * Plan binnenactiviteiten op de koele ochtend als het 's middags te heet is in het gebouw. Zoek verkoeling met waterspelletjes en zwembadjes. Plaats deze in de schaduw en zorg dat er altijd toezicht is. Ververs het water iedere dag. Zie werkinstructies.
- * Een washandje met koud water kan ook wat verkoeling geven.
- * Zorg dat de kinderen luchtige kleding dragen

Gerelateerde documenten/ websites Nationale hitteplan 2007

<http://www.rivm.nl/Onderwerpen/H/Hitte>

<http://www.gezondeschool.nl/po/materialen/> www..... > website van de regionale GGD.

K Protocol vermissing kind

Als een kind vermist wordt, moet je binnen 15 minuten na de ontdekking van de vermissing, overleggen met je eigen leidinggevende of de andere leidinggevende. De leidinggevende neemt het besluit wat de volgende actie is. Dit protocol is daarvoor de leidraad.

Vermissing bij school:

Altijd navragen bij de leerkracht of het kind wel op school geweest is. Als het ook niet op school geweest is, bel je de ouder zodra je op de groep bent. Je legt dan uit dat je naar het kind hebt gezocht en dat je ongerust was. Voor de andere kinderen was het vervelend dat ze lang moesten wachten.

Als het kind wel op school geweest is, maar je kunt het nergens vinden: geef dat dan door aan de school, zodat die op de hoogte zijn mocht het kind zich daar weer melden. Afhankelijk van de situatie kun je meerdere dingen doen:

- Zorg dat je altijd de groepsmobiel bij je hebt als je de kinderen gaat ophalen van school. Als je alleen kinderen bij een school haalt en je bent zelf op dat moment niet in staat om de ouder te bellen, bel dan je collega op de groep (of kantoor) zodat iemand kan uitzoeken of het klopt dat je dat kind niet kunt vinden of dat je collega (of kantoor) de ouder kan bellen. Je kunt er ook voor kiezen om zo snel mogelijk terug naar de groep te gaan en daar zelf uit te zoeken of er toch een afmelding is en zo niet, dan zelf de ouder te bellen. Deze keuze heeft te maken met leeftijd van het kind en de afstand van school naar Popeye.
- Als je met z'n tweeën haalt en de groep is klein: indien mogelijk een collega met de rest van de groep naar Popeye, misschien is het kind daar naar toe gelopen of is er een late afmelding. Doe dit alleen als het qua hoeveelheid kinderen verantwoord is. Anders toch allemaal z.s.m naar Popeye. Wordt het kind niet gevonden, neem dan contact op met een leidinggevende op kantoor en bel de ouder of laat een leidinggevende bellen.

In overleg met de ouder ook de politie alarmeren.

Voorkomen:

Leg aan de kinderen uit dat ze altijd weer naar de juf of meester moeten gaan als ze niemand van Popeye zien. (of hun ouders niet zien)

Controleer aan de hand van het ophaallijstje als je wegloopt van school naar Popeye, of alle kinderen er zijn. Tel ook onderweg regelmatig. Bij aankomst Popeye direct alle kinderen aanmelden in de iPad. Je hebt dan gelijk het overzicht of er een kind ontbreekt.

Aan de kinderen uitleggen dat ze bij het ophalen van school bij de groep moeten blijven. Als ze de groep kwijtraken: terug naar school of naar Popeye. (wat het dichtste bij is) Of een volwassene om hulp vragen als de route van school naar Popeye lang is of gevaarlijk.

Vermissing bij Popeye:

Als een kind op de groep of tijdens het buitenspelen vermist is, vraag aan collega's of andere kinderen of zij gezien hebben dat het kind is opgehaald. Zo ja: de ouder bellen en zeggen dat ze altijd bij een van de P.M-ers moeten melden dat ze het kind komen ophalen.

Als niemand heeft gezien dat het kind opgehaald is: leidinggevende (kantoor) bellen en de ouder bellen. Een van de P.M-ers blijft op de groep, zoveel mogelijk andere mensen gaan in de omgeving zoeken. In overleg met ouder de politie alarmeren.

Voorkomen:

Tijdens intake het belang van goed gedag zeggen bij het ophalen uitleggen aan de ouders.

Aan de kinderen uitleggen dat ze altijd gedag moeten komen zeggen als ze opgehaald worden.

Aan de kinderen uitleggen dat ze nooit met andere mensen mee mogen gaan als ze op Popeye zijn.

Aan de kinderen uitleggen dat ze altijd moeten vertellen dat ze ergens gaan spelen.

Vermissing tijdens reis (bijvoorbeeld bij een uitje of een bezoekje aan speelplaats/ kinderboerderij)

Voorkomen:

Zorgen dat altijd duidelijk is dat er een P.M-er voorop loopt en een andere P.M-er achteraan.

Is een kind toch tijdens de reis de groep kwijt geraakt: leer het kind dat hij of zij blijft staan op het punt waar het de groep is kwijtgeraakt. Leer het kind om hulp in te roepen van een volwassene, liefst een conducteur of iemand van het park. Leer dat het kind nooit in de auto van een vreemde moet stappen.! Laat diegene Popeye bellen. Zorg dat het kind een telefoonnummer van Popeye (kantoor) bij zich heeft. (armbandje)

Een P.M-er blijft bij de groep, de ander loopt de weg terug om het kind te zoeken. Kantoor wordt gebeld. Wordt het kind niet direct gevonden, dan worden de ouders en de politie geïnformeerd.

Vermissing in het openbaar vervoer:

Als een kind per ongeluk alleen in de bus/tram achterblijft: leer het kind van tevoren dat als dit mocht gebeuren hij zich meldt bij de conducteur of de bestuurder en dat hij bij die persoon blijft.

Voorkomen: altijd als eerste en als laatste een P.M-er in en uit laten stappen!

Vermissing tijdens het uitje:

Spreek met de kinderen een duidelijke plek af waar ze naartoe moeten lopen als ze de groep zijn kwijtgeraakt. (Bijvoorbeeld bij de entree of bij een restaurant.) Leer het kind om zich te melden bij een volwassene, liefst iemand van het park, zodat die bijvoorbeeld kan laten omroepen waar het kind is of Popeye kan bellen.

Een P.M-er blijft bij de groep, de ander gaat het kind direct zoeken op de afgesproken plaats. Als het kind daar niet is, wordt contact opgenomen met kantoor. Als het kind niet snel gevonden wordt, worden de ouders gebeld en wordt de politie gealarmeerd.

Als een kind een tijdje zoek is geweest, wordt dit altijd bij het halen aan de ouders gemeld. Ook als een kind weer snel terecht was!

Het is belangrijk om het voorval met de ouders en het kind te bespreken. Wat ging er fout? Wat ging er goed?

Ook is het belangrijk om het na afloop met de kinderen van de groep te bespreken om weer eens onder de aandacht te brengen wat de afspraken zijn en waarom dat van belang is.

Bijlagen

1 Checklist voor uitjes vakantieopvang:

- Kaartjes regelen (mocht dit nodig zijn)
- OV kaartjes op kantoor halen (extra kaartjes voor het geval ze weigeren)
- Tijden openbaar vervoer uitzoeken
- Naamplaatjes /polsbandjes / stickers klaar leggen
- Groepsindeling maken, zo nodig groep splitsen
- Verbanddoos controleren en meenemen
- Voldoende extra geld / bankpas meenemen
- Mobiele telefoon van de groep meenemen en doorgeven aan kantoor
- Extra drinken meenemen
- Telefoon nummers ouders (in mobiel) en taxicentrale meenemen
- Zo nodig zonnebrandcreme meenemen

2 Inhoud EHBO doos

Minimale inhoud:

Veel pleisters

verbandschaar

doos wegwerphandschoenen 1 pincet

1 tekentang

desinfecteer middel (alcohol en sommige groepen hebben Hansaplast

ontsmettings spray

1 save kiss beademingsdoekje

1 rol hechtpleister

Snelverbanden, diverse maten.

1 doosje gaasjes

steriele kompressen, niet verklevend, 2 stuks

2 stuks elastisch verband

1 zak watten

1 zuigertje voor insecten beten

(oor) thermometer

1 mitella

zwaluwstaartjes

2 coldpacks

luizenkam

Instructie:

Elke groep heeft een complete EHBO-doos.

De inhoud moet te allen tijde compleet zijn.

De groep is zelf verantwoordelijk voor het aanvullen van de doos.

Let op houdbaarheidsdata.

Geén medicijnen van kinderen in de EHBO-doos.

Kinderparacetamol: alleen geven met toestemming van de ouders. Dat kan op verschillende manieren: ouders bij intake informeren en formulier laten tekenen dat kk Paracetamol mogen krijgen na overleg met de ouder. Ouder dus altijd

eerst bellen, bevestiging laten mailen of laten inspreken. 's Middags bij ophalen formulier laten tekenen met datum. Dan is alles goed afgedicht. Ook altijd even een telefoontje naar L.G.

Arniflor, dit geldt ook als medicijn en mag dus alleen worden toegediend na schriftelijke toestemming ouders en akkoord LG. (zie hier boven)

Formulieren waarop ouders hebben getekend voor medicijn toediening: Altijd goed bewaren. Formulieren van vorig kalenderjaar naar kantoor. (tenzij het medicijn ook nog in het lopende jaar geven moet worden, bijv. een Epipen)

In de praktijk gebeurt dit heel weinig. Wel hebben kinderen soms medicijnen bij zich die ze zelf moeten innemen tijdens het eten. Dat is dus niet de bedoeling. Ouders hier altijd op aanspreken en zeggen dat ze formulier moeten tekenen, want het medicijn wordt op Popeye ingenomen en dan kunnen PM-ers opletten of het kind het goed inneemt.

Tip: het Rode Kruis heeft een EHBO app ontwikkeld. Dit is een aanrader: geeft heel praktisch aanwijzingen, maar ook dichtstbijzijnde AED, dokterspraktijk, etc.

Bijlage 2

CHECKLIST groepsruimtes en buitenruimtes

Deze checklist is bedoeld om de veiligheids- en gezondheidsafspraken per groepsruimte na te lopen.

Alle PM-ers controleren 1 keer per jaar aan de hand van de checklisten hun eigen groepsruimte op alle genoemde veiligheids- en gezondheidsaspecten. Als er een onderdeel niet voldoende is, zullen de medewerkers dit zo snel mogelijk in orde maken of als dat niet mogelijk is, gelijk bij hun leidinggevende / clusterassistent melden. Zij geeft dan bijvoorbeeld een opdracht aan de klusjesman om het actiepunt aan te pakken.

De leidinggevende komt een keer per 12 maanden langs om dit steekproefsgewijs samen met de PM-ers te controleren. De PM-ers zijn verantwoordelijk voor het nakomen van de afspraken rond veiligheid en gezondheid van de kinderen, de leidinggevende is verantwoordelijk voor de controle daarop en de aanpak en afronding van de actiepunten.

Bij groepen waar actiepunten zijn geconstateerd, kan de leidinggevende besluiten om vaker langs te komen in een jaar.

De checklist zal jaarlijks geëvalueerd worden en zo nodig aangepast. Er kunnen dan bijvoorbeeld vragen toegevoegd worden of juist verwijderd.

Er is een inwerkprogramma ingevoerd voor nieuwe medewerkers zodat iedereen goed op de hoogte is van het beleid veiligheid en gezondheid, de werkinstructies en het pedagogisch beleid.

Controleer de groepsruimte samen met je vaste collega en zet een vinkje bij elk item als het voldoende is in de groepsruimte.

Noteer de datum erop waarop je de checklist gebruikt hebt.

Los de andere actiepunten zo snel mogelijk op en geef het door aan je eigen leidinggevende als het niet mogelijk is om het zelf op te lossen.

Invuldatum: Ingevuld door :

(Brand)veiligheid

- Zijn alle nooduitgangen vrij begaanbaar?
- Zijn de nooduitgangen duidelijk aangegeven?
- Is de noodverlichting in orde?
- Is er een blusdeken vlakbij de keuken?
- Weten de medewerkers waar deze hangt en kunnen ze die gebruiken?
- Is de EHBO doos compleet en de inhoud niet over de datum?
- Is duidelijk zichtbaar waar de EHBO-doos zich bevindt?
- Staan hoge kasten stevig en zo nodig vast aan de muur?
- Zijn de schoonmaakmiddelen veilig opgeborgen? (check de inhoud van de kasten)
- Zijn de vingersafestrips in orde?

- Zijn de stopcontactbeschermers in orde (alleen voor jonge kinderen groep)?
  - Liggen er geen losse snoeren?
  - Staat de waterkoker achter op het aanrecht met het snoer naar achteren?
  - Zijn scherpe messen om bijvoorbeeld fruit te snijden veilig opgeborgen (alleen voor jonge kinderen groep)?
  - Is het speelgoed en het speelhuis gecontroleerd?
  - Worden de presentielijsten meteen ingevuld bij binnenkomst ?
  - Worden de presentielijsten gedurende de middag telkens bijgewerkt?
  - Is er veiligheidsglas of dubbel glas?
  - Zijn er 20 kapstokjes en zijn die veilig (haken afgeschermd)?
  - Zijn er overal paneelradiatoren of andere veilige verwarming?
  - Is er een droogloopmat bij alle ingangen?
  - Kunnen de ramen open? Op welke hoogte en hoe zet je die veilig vast?
  - Zijn er thermostaatkranen of koud water?
  - Zijn de muren glad afgewerkt?
- Gezondheid
- Is er voldoende ventilatie? (neem de CO2 meter mee)
  - Geen vluchtige stoffen zoals spuitbussen, nagellak e.d. aanwezig?
  - Wassen de kinderen hun handen met zeep (!) voor ze gaan eten
  - en na het toiletbezoek?
  - Is er een thermometer en hygrometer in de groepsruimte aanwezig?
  - Wordt de ruimte niet te warm?
  - Is er een ventilator aanwezig?
  - Zijn de zonneschermen op tijd naar beneden op warme dagen?
  - Zijn er geen ernstig giftige planten of planten die allergie oproepen aanwezig?
  - Is er een pedaalemmer?
  - Afspraken voor kinderen met allergie op binnenkant keukenkastje
  - en in Flexkids / KidsKonnnect?

Voedingsbeleid

- Wanneer is de ijskast voor het laatst schoongemaakt / wordt de lijst goed bijgehouden?

- Hangt er een thermometer in de ijskast?
- Is de temperatuur in orde? (liefst 4 graden, maximaal 7 graden)
- Zit er een datum op de geopende vleeswaren e.d. of is deze locatie op vrijdag gesloten?
- Is deze datum niet meer dan twee dagen geleden of worden vleeswaren altijd op donderdag opgemaakt? Houd de bewaarlijst bij de hand
- Is de ijskast op de juiste manier ingedeeld? Zie schema.
- Komt de voeding in ijskast en kasten overeen met het voedingsbeleid?
- Wordt het fruit aantrekkelijk aangeboden aan de kinderen?
- Administratie
- Zijn oude documenten op tijd versnipperd?
- Weten de medewerkers de digitale informatiemap voor medewerkers, demeldcode, de werkinstructies en dergelijke snel en goed te vinden?
- Kloppen de ophaallijstjes en zijn ze duidelijk?
- Hangt het weekrooster aan de deur en klopt het?
- Privacy-regels goed toegepast in elke groep?

Pedagogisch beleid

- Wordt er actief gewerkt aan het vergroten van de zelfstandigheid? Waar blijkt dat uit?
- Wordt elk kind begroet aan het begin van de middag? Wordt er oogcontact gemaakt?
- Wordt elk kind gedag gezegd bij het afscheid?
- Zijn er elke dag activiteiten voorbereid?
- Is er voldoende speelgoed in alle categorieën en ziet dit er aantrekkelijk uit?
Denk aan de leeftijden, jongens en meisjes, binnen en buiten, bouwen (lego, kapla en knex), knutselen, verven, fantasiespel, ezelschapsspelletjes, fijne en grove motoriek, voorlezen en lezen, klei en tekenspullen
- Zitten de pedagogisch medewerkers niet bij elkaar maar zijn zij verspreid over de ruimte met de kinderen bezig om goed overzicht te houden?
- Kinderen mogen maximaal 15 minuten per dag op de (spel)computer of samen 20 minuten. Zijn de regels bij de kinderen bekend en houden ze zich hieraan? Meekijken bij gamen telt ook als gametijd.

- Vertellen de pedagogisch medewerkers aan ouders hoe de middag verlopen is?

Buitenruimte

- Ligt er geen zwerfafval?
- Is het niet glad door bladeren of ijs?
- Hoe hoog is het hek om de speelplaats en is de spijlafstand maximaal 9 cm?
- Geen ernstig giftige planten?
- Worden de kinderen ingesmeerd met een goed anti-zonnebrandmiddel en blijven ze uit de zon als dat nodig is?